

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА МАРКЕТИНГУ _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Страхові послуги _____ (назва навчальної дисципліни)
спеціальність _____	075 «Маркетинг» _____ (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма _____	«Маркетинг» _____ (назва освітньої програми)
освітній ступінь _____	бакалавр _____ (назва освітнього ступеню)
форма навчання _____	денна _____ (денна, заочна, вечірня)
розробник _____	Ползікова Ганна Володимирівна _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Страхові послуги» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 075 «Маркетинг».

Навчальна дисципліна «Страхові послуги» забезпечує вивчення фундаментальних питань теорії страхових послуг, розглядає його економічну суть, функції, роль і сферу застосування. Страхові послуги у ринковій економіці являються ефективним інструментом захисту від можливих ризиків, який забезпечує неперервність та безперебійність процесу відтворення, соціально- економічну стабільність у суспільстві, слугує одним із головних джерел інвестиційного капіталу.

Дисципліна «Страхові послуги» актуальна, бо володіння знаннями основ страхових послуг у сучасних умовах допомагає зробити правильний вибір ділового партнера, забезпечити підвищення фінансової стійкості власного бізнесу, самостійно розробити програми зниження ризиків, що виникають у процесі здійснення підприємницької діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	4		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	44			44
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	46			46
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	14			14
виконання курсової роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12			12
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни «Страхові послуги» є оволодіння теоретико-методичних та практичних навиків у сфері страхових взаємовідносин, вивчення сутності і форм прояву ризику, що сприятиме об'єктивній оцінці економічних процесів, розуміння суті, місця та значення страхування для успішного управління цими процесами.

Завдання дисципліни - оволодіння майбутніми спеціалістами теоретико-методичних та практичних навиків розробки та здійснення страхових операцій, з'ясувати роль страхових послуг в економічній розбудові суспільства; володіти не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками та вміннями визначити сукупність заходів по ефективному страховому захисту.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Страхування».

Постреквізити дисципліни. Дана дисципліна тісно пов'язана з такими дисциплінами як, «Соціальне страхування», «Управління ризиками в маркетингу», «Статистика», «Економіка підприємств».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Страхові послуги» є здобуття студентами таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, застосування методів наукового пізнання.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням, генерувати нові ідеї.

ЗК5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги» студент **повинен** :

РН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

РН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділова гра; робота в групах; робота над індивідуальними завданнями та ін.);

- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація);

- відео-метод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Особисте страхування.					
Страхова послуга та особливості її реалізації	4	2			2
Порядок укладення і ведення страхової угоди	6	2	2		2
Страхування життя та пенсій	6	2	2		2
Страхування від нещасних випадків	10	4	2		4
Медичне страхування	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	34	12	8		14
Змістовий модуль 2. Майнове страхування.					
Страхування підприємницьких ризиків	8	2	2		4
Сільськогосподарське страхування	8	4			4
Страхування технічних ризиків	6	2			4
Страхування кредитних і фінансових ризиків	8	2	2		4
Автотранспортне страхування	6	2			4
Морське страхування	6	2			4
Авіаційне страхування	6	2			4
Страхування майна і відповідальності громадян	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 2	56	18	6		32
Усього годин	90	30	14		46

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Страхова послуга та особливості її реалізації	2

2	Порядок укладення і ведення страхової угоди	2
3	Страховання життя та пенсій	2
4,5	Страховання від нещасних випадків	4
6	Медичне страхування	2
7	Страховання підприємницьких ризиків	2
8,9	Сільськогосподарське страхування	4
10	Страховання технічних ризиків	2
11	Страховання кредитних і фінансових ризиків	2
12	Автотранспортне страхування	2
13	Морське страхування	2
14	Авіаційне страхування	2
15	Страховання майна і відповідальності громадян	2
Усього годин		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Порядок укладення і ведення страхової угоди	2
2	Страховання життя та пенсій	2
3	Страховання від нещасних випадків	2
4	Медичне страхування	2
5	Страховання підприємницьких ризиків	2
6	Страховання кредитних і фінансових ризиків	2
7	Страховання майна і відповідальності громадян	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторних занять навчальним планом не передбачено

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	20
2	підготовка до контрольних заходів	14
3	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	12
	1 Страховання підприємницьких ризиків	2
	2. Страховання технічних ризиків	2
	3. Страховання кредитних і фінансових ризиків	2
	4. Морське страхування	2
	5. Авіаційне страхування	2
	6. Страховання майна і відповідальності громадян	2
Усього		46

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для ефективної перевірки рівня засвоєння студентами знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни використовуються наступні методи контролю: усний (усне опитування), письмовий, тестовий, практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Особисте страхування.

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається з:

- присутності та роботи студента на лекціях – максимальна кількість – 12 балів;
- присутності та роботи студента на практичних заняттях - максимальна кількість – 8 балів;
- контролю виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях - максимальна кількість – 35 балів;
- контрольної роботи (максимальна кількість 45 балів).

Присутність та робота студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми лекції – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми лекції – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів.

Присутність та робота студента на практичних заняттях – 2 бали за заняття, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми лекції – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів

Контроль виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях. Максимальна кількість балів - 35:

- студент повністю розкрив суть питання, розрахував правильні показники та надав правильні теоретичні тлумачення визначенням та категоріям - 35 балів;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 24-34 бали;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки з помилками, та у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 13-24 бали;
- студент не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань – 1-12 балів;
- за повну відсутність відповідей та виконаного завдання - 0 балів.

Контрольна робота складається з 15 тестових питань. Студент отримує 3 бали за правильну відповідь на 1 тестове питання.

Змістовий модуль 2. Майнове страхування.

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається з:

- присутності та роботи студента на лекціях – максимальна кількість – 18 балів;
- присутності та роботи студента на практичних заняттях - максимальна кількість – 6 балів;
- контролю виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях - максимальна кількість – 31 балів;
- контрольної роботи (максимальна кількість 45 балів).

Присутність та робота студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми лекції – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми лекції – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів.

Присутність та робота студента на практичних заняттях – 2 бали за заняття, якщо студент активно брав участь в обговоренні теми – 2 бали, якщо був присутнім, але не брав участі в обговоренні теми – 1 бал, якщо студент був відсутнім 0 балів

Контроль виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях. Максимальна кількість балів - 31:

- студент повністю розкрив суть питання, розрахував правильні показники та надав правильні теоретичні тлумачення визначенням та категоріям - 31 бал;

- студент повністю розкрив суть питання, розрахував правильні показники та надав правильні теоретичні тлумачення визначенням та категоріям - 31 бал;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 21-30 балів;
- студент розкрив суть питання, зробив відповідні розрахунки з помилками, та у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень – 11-20 балів;
- студент не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань – 1-10 балів;
- за повну відсутність відповідей та виконаного завдання - 0 балів.

Контрольна робота складається з 15 тестових питань. Студент отримує 3 бали за правильну відповідь на 1 тестове питання.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична між оцінками за змістові модулі 1 та 2.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування студентом навчального матеріалу з наступною перевіркою отриманих знань під час консультацій викладачів: усного опитування за темою пропущеної лекції та розв'язання практичного завдання за темою пропущеного практичного заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України.
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням».
5. Закон України «Про зайнятість населення».
6. Закон України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування».
7. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».
8. Закон України «Про страхування».
9. Кодекс законів про працю України.
10. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне страхування.
11. Державна програма зайнятості населення на 2001-2004 роки// Голос України. - 2002. - №76 (2827). - С. 6-7; 10-11.
12. Порядок видачі свідоцтва про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2000 р. №1306// Все про бухгалтерський облік. - 2001. - №40 (586). - С. 22-23.
13. Порядок визначення страхових тарифів для підприємств, установ та організацій на загальнообов'язкове державне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2000 р. №1423//Україна-бізнес. - 2000. - С. 14.
14. Інструкція про порядок передачі страхувальником виконавчій дирекції фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань

на виробництві та професійних захворювань України від 8 вересня 2000 р. № 12// Все про бухгалтерський облік. - 2001. - №40 (586). - С. 23-24.

15. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа. — К.: Товариство «Знання», КОО, 2002. - 203 с.

Допоміжна

1. Ваулина О. Рынок труда: условная занятость при безусловной безработице// Зеркало недели. - 2002. - №9 (384). - С. 8.

2. Воблый К. Г Основы экономии страхования. — М.: Издательский центр «АНКИЛ», 1995. - 232 с.

Горбач Л. М. Страхова справа: Навчальний посібник. — 2-ге вид., виправл. — К.: Кондор, 2003. — 252 с.

3. Економіка України: десять років реформ/ За ред. З. Ватаманкжа та С. Панчишина. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. — 496 с.

4. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка/ За ред. З. Ватаманюка та С. Панчишина. — К.: Видавничий Дім «Альтернативи», 2001. — 607 с.

21. Зернов А. А., Зубец А. Н. Системные исследования страхового регулирования. — М.: Издательский Дом «Страховое ревю», 1997. — 160с.

5. Клапків М. С. З історії зародження національного страхового ринку// Фінанси України. - 1998. - №1. - С. 81-94.

6. Кузнецова А. Я. Теорія фінансів: Навчальний посібник. — Львів: ЛБІ НБУ, 2001. - 158 с.

7 Кузнецова А. Я. Фінансування інвестиційно-інноваційної діяльності: Монографія/ Інститут економічного прогнозування НАН України. — Л.: Львів, банків, ін-т НБУ, 2005. - 367с.

8. Кульчицький Б. В. Економічні системи суспільства: теорія, методологія, типологізація. Монографія. — Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. - 352 с.

9. Мосійчук Т. Стан та розвиток ринків фінансових послуг в Україні // Страховий ринок України. — 2004. — С. 34-51.

10. Основы страховой деятельности: Учебник/Отв. ред. проф. Т. А. Федорова. - М.: Издательство БЕК, 2002. - 768 с.

11. Плиса В.Й.Основистраховання:Навч.посібник/Заред.М. І. Крупки. — Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. — 144 с.

12. Плиса В. И. Основні страхові поняття і терміни для студентів економічного факультету. — Львів ЛДУ, 1997. — 16 с.

13. Плиса В. И. Основні страхові поняття і терміни: Довідник. — Львів: Видавничий центр ЛДУ ім. Івана Франка, 1999. — 64 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - Режим доступу: www.mof.gov.ua

2. Офіційний веб-портал Верховної ради України - Режим доступу: www.rada.gov.ua

3. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України - Режим доступу: bank.gov.ua

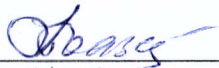
4. Офіційний портал Державної фіскальної служби України - Режим доступу: bank.gov.ua

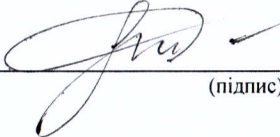
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України - Режим доступу:
www.ukrstat.gov.ua

6. Офіційний сайт Державної служби зайнятості - Режим доступу:
www.dcz.gov.ua

7. Веб-портал Державної казначейської служби України - Режим доступу:
www.treasury.gov.ua

8. Офіційний сайт Державної міграційної служби України - Режим доступу:
www.dmsu.gov.ua

Розробник _____ _____ (Г.В. Ползікова)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ _____ (М.О. Прилепова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри Фінансів, обліку та маркетингу
Протокол від «02» жовтня 2019 року № 3 (186)